www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۱ / ۳ / ۱۳۸۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشوردر نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶ -۱۳۸۵		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان شناسی (٤ نمره)	
۱	به چه دلیل واژه ی « رَبَنْ » در زبان فارسی قابل تلفّظ نیست ؟	۰/۵
۲	چرا جمله ی زیر در زبان معیار کاربرد ندارد ؟ شکل درست آن چگونه است ؟ « نور ، درخت شاخه های نازک ترین را نوازش می کرد . »	۰/۷۵
۳	آهنگ کلام در دو عبارت زیر چه تفاوتی دارد ؟ الف- بگذارید که در هر ترانه ای یادی باشد ، از روزهای پاییزی . ب- خاطره های نمناک یادت هست در کوچه های کودکی ؟	۰/۵
٤	مکث در کدام بخش عبارت زیر ، معنای آن را تغییر می دهد ؟ « پدر بزرگ همیشه شب کلاه می گذارد .»	۰/۲۵
۵	در دو بیت زیر : « محفل ما دگر امروز به بستان مانَد عیش خلوت به تماشای گلستان مانَد » « به خشم رفته ی ما را ، که می بَرَد پیغام؟ بیا،که ما سپر انداختیم،اگر جنگ است » الف- واژه ای بیابید که تحوّل معنایی یافته است ؟ ب- کدام واژه با حفظ معنای قدیم ، معنای جدید نیز گرفته است ؟	۰/۵
٦	واژه ی « سایه وش » با چه شیوه ای ساخته شده است ؟	۰/۲۵
۷	علامت اختصاری « سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی » را بنویسید .	۰/۲۵
۸	چرا بیت زیر را « شعر منظوم » می نامیم ؟ « هر مرغ فکر کز سر شاخ سخن بجست بازش به طرّه‌ی تو به مضراب می زدم »	۰/۵
۹	رسیدن به حکمِ علمی « زمین به دور خورشید می گردد. » به کدام نقش زبان مربوط می شود ؟	۰/۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۱	جمله ی زیر از نظر نگارشی چه اشکالی دارد ؟ گاهی ماشین ها تولید صداهایی ناهنجار را ایجاد می کنند که بسیار آزار دهنده است .	۰/۵
۲	تضاد میان اجزای عبارت زیر چگونه برجسته شده است ؟ « دوست واقعی و پنهان کاری ! »	۰/۵
۳	به کمک آرایه های « تشبیه » و « تشخیص » ، « یک روز زمستانی سرد و پر برف » را دریک بند ادبی توصیف کنید . (بین سه تا پنج سطر)	۱
٤	چرا در نوشتن یک زندگی نامه باید به واقعیّات زندگی شخص مورد نظر تکیه کرد ؟	۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۱ / ۳ / ۱۳۸۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشوردر نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶ -۱۳۸۵		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۵	الف- به چه دلیل جمله ی زیر در طنز آمیز کردن یک نوشته مؤثر است ؟ « شتر در خواب ، بیند پنبه دانه. » ب- این جمله مصداق چه کسانی است ؟	۰/۷۵
٦	کتاب « ریحانة الادب » جزءِ کدام نوع کتاب هاست ؟	۰/۲۵
۷	نگارش هر یک از نوشته های زیر چگونه است ؟ الف- شکل ظاهری کتاب در طول تاریخ تغییری اساسی کرده است . هزاران سال پیش نوشته ها را بر تخته سنگ ها ، چوب یا پوست جانوران نقش می کردند . ب- خورشید به تدریج پایین می رود و سایه های ستون ها و هیکل های پاسبانان ، روی خاک این زمین و ایوان سلطنتی درازتر می شود .	۰/۵
۸	بیت زیر را بازگردانی کنید . « افسرده مباش ،اگر نه سنگی رهوارتر آی ، اگر نه لنگی »	۱
	پ) دستور (۸ نمره)	
۱	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده ، پاسخ دهید . « سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی ، تیری به سوی خاور رها کند . آرش که پهلوانی پیر بود و در همه ی سپاه ایران به تیراندازی مشهور ، برای انداختن چنین تیری گام پیش نهاد .» الف - جمله ی « سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور رها کند .» مستقل ساده است یا مرکب ؟ پاسخ خود را با ذکر دلیل بیان نمایید . ب- واج های واژه ی « تیر انداز » را به تفکیک بنویسید .	۰/۷۵ ۰/۷۵
۲	با توجه به عبارت « ستارگان مانند چراغ نیمه مرده ی شبانان در پناه قلّه ها به سر می بردند و فروغ کم سو ی خود را بر سطح سیاه افق ، این آسمان تیره و تار ، می پاشاندند .» الف- در گروه اسمی « چراغ نیمه مرده ی شبانان » هسته و نوع وابسته های آن را مشخص نمایید . ب- فعل « به سر می بردند » چه ساختمانی دارد ؟ ج- فعل « می پاشاندند » : - چه زمانی دارد ؟ - گذرا است یا ناگذر ؟ د- یک نقش تبعی در متن مشخص کرده ، نام آن را بنویسید .	۱ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	در عبارت زیر : «دکتر معین ، استاد ادبیات دانشگاه تهران و مؤلّف یک لغت نامه ی فارسی بود . » الف- به ترتیب چند واژه و چند تکواژ دیده می شود ؟ ب- هر یک از واژه های « دکتر » و « استاد » چه نقشی دارند ؟	۰/۵ ۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۲۱ / ۳ / ۱۳۸۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشوردر نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶ -۱۳۸۵		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
٤	« بیشه ظلمانی بود . بی هیچ اثر از آن روشنایی های مبهم و خنک تابستان . چند دسته بتّه ی خاردار در نقاط بی درخت سوت می زدند . شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند .دخترک، بی هدف به راه افتاد. »	
	الف- با توجه به قسمت های مشخص شده ی متن تکواژ « بی » در کدام قسمت پیشوند و در کدام قسمت حرف اضافه است ؟	۰/۵
	ب- در جمله ی دوم یک نمونه حذف مشخص کنید.	۰/۲۵
	ج- جمله ی « شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند » چند جزئی است ؟ اجزای آن را زیر نمودار درختی ببرید .	۰/۷۵
	د - واژه های « تابستان » و « ظلمانی » چه نوع ساختمانی دارند ؟	۰/۵
	هـ - واژه ی « خاردار » فشرده ی یک جمله ی سه جزئی با مفعول است ، آن جمله را بنویسید .	۰/۵
	و - در متن فوق کدام واژه « ممیّز » است ؟	۰/۲۵
٥	نوع وابسته و وابسته ی وابسته را در واژه های مشخص شده ی عبارت زیر بنویسید .	۰/۵
	مهارت گروهی از شاعران در بدیهه سرایی نشانگر قریحه و ذوق بسیار بالای این افراد در شاعری است .	
	ت) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱	در دو جمله ی زیر املای صحیح واژه های نادرست را بنویسید .	
	الف- ادب عارفانه گاه در حوضه ی ادب تعلیمی می گنجد و گاه آمیزه ی عقل و ذوق است که مضمون آن بیش تر مزمّت دنیاست .	۰/۵
	ب- نخستین شباهت ناخواسته ی راغم این سطور با اغلب بزرگان در اختلاف نظر در تاریخ تولّد است ، اگر چه خانواده شهادت می دهند که بی شبهه شب دوازدهم فروردین به این جهان هبوت کردم .	۰/۵
۲	با توجه به معنی ، املای کدام واژه ها صحیح است ؟	۰/۵
	برائت = برتری /مطبوع = خوشایند / حایل = ترسناک / مثابه = مانند	
۳	با توجه به متن زیر پاسخ دهید :	
	«روزی به باغبان پیر گفت باغچه ای در گیلان دارم ، از تو می خواهم که هر چه زودتر به آن جا بروی تا روزگار پیری را در زاد و بوم خود به سر بری . »	
	الف- واژه های « باغبان » و « روزگار » از نظر تلفّظ چه وجه اشتراکی دارند ؟	۰/۲۵
	ب- چرا واژه ی « می خواهم » نامطابق املایی محسوب می شود ؟	۰/۲۵
	ج- نوع « ان » در « گیلان » به چه مفهومی اشاره دارد ؟	۰/۲۵
	د- در تلفّظ کدام واژه فرآیند واجی « ادغام » پدید آمده است ؟	۰/۲۵
	هـ-در واژه ی « باغچه ای » به صامت « ا » ..... می گویند.	۰/۲۵
	و- یک غلط نگارشی در متن پیدا کنید .	۰/۲۵
	« موفق باشید »	
	جمع نمره	۲۰

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۲۱ / ۳ / ۱۳۸۶
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشوردر نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی۸۶ - ۱۳۸۵	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) زبان شناسی (٤ نمره)	
۱	چون واج های « ب» و « پ» بی فاصله (بدون مصوّت) در کنار هم قرار گرفته اند . یا دارای واجگاه مشترکند . (۰/۵)	۰/۵
۲	چون گروه اسمی « درخت شاخه های نازک ترین » بر اساس قاعده هم نشینی درست نیست . (۰/۲۵) یا هر توضیح درست دیگر. /شکل درست : نور ، نازک ترین شاخه های درخت را نوازش می کرد . (۰/۵)	۰/۷۵
۳	الف- آهنگ « افتان » دارد . (۰/۲۵) ب- آهنگ « خیزان » دارد . (۰/۲۵)	۰/۵
٤	میان شب و کلاه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۵	الف- تماشا (۰/۲۵) ب- سپر (۰/۲۵)	۰/۵
٦	اشتقاق (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	سمت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۸	چون شاعر(علاوه بر ساخت وزن و قافیه) از ساخت های ادبی (آرایه های ادبی) سود جسته است . یا هر توضیح مناسب دیگر (۰/۵)	۰/۵
۹	محمل اندیشه (۰/۵)	۰/۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۱	« تولید » و « ایجاد » یک معنا دارند یا « حشو » دارند . یا هر پاسخ درست دیگر (۰/۵)	۰/۵
۲	با استفاده از « و » (۰/۲۵) مبانیت (۰/۲۵)	۰/۵
۳	نظر همکاران محترم (با توجه به کاربرد تشبیه و تشخیص) صائب است . (۱)	۱
٤	به این جهت که زندگی نامه (از نظر تاریخی و فرهنگی) اعتبار داشته باشد . یا هر پاسخ نظیر این پاسخ (۰/۵)	۰/۵
۵	الف- چون یک ضرب المثل است.(یا هر توضیحی نظیر آن)(۰/۲۵) ب) آدم های خوش خیال (یا هر مفهومی مشابه) (۰/۵)	۰/۷۵
٦	سرگذشت نامه (زندگی نامه ، شرح حال) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	الف- تحقیقی (پژوهشی) (۰/۲۵) ب- تشریحی (۰/۲۵)	۰/۵
۸	اگرسنگ نیستی (۰/۲۵) ،حرکت کن (۰/۲۵)و اگرلنگ نیستی(۰/۲۵) چالاک باش (۰/۲۵) .یابی حرکت نباش و گرنه هم چون سنگ ساکنی.چابک و چالاک حرکت کن وگرنه لنگ (بدون پا) به شمارمی روی.یا هرنثرمناسب دیگر (۱)	۱
	« ادامه در صفحه ی دوم »	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : **زبان فارسی (۳)**	رشته : **ریاضی فیزیک - علوم تجربی**
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : **۲۱ / ۳ / ۱۳۸۶**
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسرکشوردر نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی۸۶ - ۱۳۸۵	**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	پ) دستور (۸ نمره)	
۱	**الف- مستقل مرکب (۰/۲۵) زیرا بیش از یک فعل دارد یا دارای یک جمله ی وابسته است . یا چون دو جمله با حرف ربط به هم مربوط شده اند. (۰/۵)** **ب- /ت/ی/ ر / ء / ـَ / ن / د /ا/ ز /** **(۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)**	۱/۵
۲	**الف- چراغ : هسته (۰/۲۵) نیمه مرده : صفت (۰/۲۵) شبان : مضاف الیه (۰/۲۵) ان : علامت جمع (۰/۲۵)** **ب- مرکب (۰/۲۵)** **ج- زمان : ماضی استمراری (۰/۲۵) گذرا (۰/۲۵)** **د- تار یا این آسمان (تیره و تار) (۰/۲۵) معطوف یا بدل (۰/۲۵) .**	۲/۲۵
۳	**الف - واژه : ۱۶ (۰/۲۵) تکواژ : ۲۴ (۰/۲۵)** **ب- دکتر : شاخص (۰/۲۵) استاد : مسند (۰/۲۵)**	۱
٤	**الف- در بی هیچ اثر : حرف اضافه (۰/۲۵) در بی هدف : پیشوند (۰/۲۵)** **ب- « بیشه » یا « بود » در جمله ی دوم (۰/۲۵)** **ج- دو جزئی (نهاد + فعل) (۰/۲۵)** جمله → نهاد: شاخه های عظیم (۰/۲۵) ؛ گزاره (فعل): ایستاده بودند (۰/۲۵) **د- ساده (۰/۲۵) مشتق (۰/۲۵)** **هـ - بته ای (گیاهی یا چیزی) که خار دارد (۰/۵)** **و- دسته (۰/۲۵)**	۲/۷۵
۵	**بدیهه سرایی : متمم اسم (۰/۲۵) بسیار : قید صفت (۰/۲۵)**	۰/۵
	ت) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱	**الف- حوضه : حوزه (۰/۲۵) مزمّت : مذمّت (۰/۲۵)** **ب- راغم : راقم (۰/۲۵) هبوت : هبوط (۰/۲۵)**	۱
۲	**مطبوع = خوشایند (۰/۲۵) مثابه = مانند (۰/۲۵)**	۰/۵
۳	**الف- هر دو واژه دو تلفّظی هستند.(دو یا سه هجایی هستند.) (۰/۲۵)** **ب- چون حرف « واو» در این واژه تلفّظ نمی شود یا شکل املایی و آوایی این واژه متفاوت است . (۰/۲۵)** **ج- مکان یا محل استقرار (۰/۲۵)** **د- زودتر (۰/۲۵)** **هـ - واج (صامت) میانجی (۰/۲۵) و- زاد و بوم (۰/۲۵)**	۱/۵
	« خسته نباشید » **جمع نمره**	۲۰

www.alm.loxblog.com